

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns

Veselības un darbspēju
ekspertīzes ārstu
valsts komisija

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadam ESF+ projekta Nr.4.3.6.2/1/23/I/001 "Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbības efektivitātes un kvalitātes uzlabošana" īstenošanas progress lai periodā no 10.12.2024.-10.03.2025.

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija (turpmāk – VDEĀVK) turpina īstenot Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadam ESF+ projektu Nr.4.3.6.2/1/23/I/001 "Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas darbības efektivitātes un kvalitātes uzlabošana" (turpmāk – Projekts), kura ietvaros tiek īstenotas aktivitātes ar mērķi stiprināt VDEĀVK nodarbināto profesionālās kompetences, paaugstinot personu ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem apkalpošanas efektivitāti un kvalitāti, veicinot personu ar invaliditāti vienlīdzības, iekļaušanas un pamattiesību ievērošanu.

Sadarbībā ar SIA "Projektu un kvalitātes vadība", pārskata periodā noslēdzās darbs pie izmēģinājumu projekta izstrādātās metodikas aprobēšanas, kura laikā VDEĀVK klientu apkalpošanas speciālisti konsultēja personas atbilstoši izstrādātajai metodikai. Klientu konsultēšana notika gan klātienē VDEĀVK nodaļās, gan klienti varēja aizpildīt pieteikuma anketu, lai saņemtu konsultāciju telefoniski. Kopumā izmēģinājumu projekta ietvaros konsultācijas saņēmuši 880 klienti visā Latvijas teritorijā. Lai novērotu konsultāciju sniegšanu klātienē, Projekta personāls apmeklēja visas reģionālās nodaļas. Izmēģinājumu projekts noslēdzās 28.02.2025.

Pieteikuma anketa konsultācijai par pieejamo atbalstu invaliditātes noteikšanas gadījumā

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija ESF+ projekta Nr.4.3.6.2/1/23/I/001 ietvaros ir izstrādājusi metodiku vienotai informācijas sniegšanai par pieejamo atbalstu invaliditātes gadījumā ar mērķi nodrošināt viegli uztveramas informācijas sniegšanu par turpmāko atbalstu un rīcību personai pēc invaliditātes noteikšanas.

Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija aicina Jūs izmantot iespēju pieteikties konsultācijai par pieejamo dažāda rakstura atbalsta pakalpojumiem invaliditātes seku mazināšanai. Konsultācijas laikā varēsiet noskaidrot kādu atbalstu nodrošina valsts un kāda finansiālā palīdzība un sociālais atbalsts pieejams pašvaldībā.

Turpinot sadarbību ar SIA Bizenesam.lv pārskata periodā tika īstenota informatīvi izglītojošo semināru sērija Latvijas ģimenes ārstiem un ārstējošiem ārstiem "Ģimenes ārsta un ārstējošā ārsta

loma pacienta ceļā uz invaliditātes ekspertīzi - aktualitātes, process un atbildība". Pārskata periodā notika pieci semināri, kuros kopumā piedalījās vairāk kā 200 ģimenes ārsti un ārstējošie ārsti no visas Latvijas teritorijas. Caur informatīvi izglītojošajiem semināriem VDEĀVK turpina stiprināt ārstu izpratni par ekspertīzei sagatavoto dokumentu kvalitātes nozīmīgumu invaliditātes noteikšanas, darbības un funkcionēšanas ierobežojumu vērtēšanas procesā, kā arī semināru materiāls tika atjaunots, lai

Izglītojoši tiešsaistes
semināri ārstiem

**Ģimenes ārsta un
ārstējošā ārsta loma
pacienta ceļā uz
invaliditātes ekspertīzi –
aktualitātes, process un
atbildība**

ESF+ projekts
Nr.4.3.6.2/1/23/I/001
Veselības un darbspēju
ekspertīzes ārstu valsts
komisijas darbības
efektivitātes un kvalitātes
uzlabošana

funkcionēšanas ierobežojumu vērtēšanas procesā, kā arī semināru materiāls tika atjaunots, lai

nodrošinātu aktuālo informāciju saistībā ar izmaiņām Invaliditātes likumā. Semināri tiks īstenoti līdz 2025.gada jūnijam.

Sociāli izglītojošās informatīvās kampaņas ietvaros, sadarbībā ar SIA Alpha Baltic Media pārskata periodā tika īstenots pirmais VDEĀVK digitālo atvērto durvju dienu pasākums "Svarīgākais par invaliditāti Latvijā!", pasākums norisinājās 11.12.2024. Tiešraidi varēja vērot Komisijas tīmekļvietnē un Facebook kontā, kā arī Nacionālās informācijas aģentūras LETA mājas lapā un Youtube kanālā.

Pasākuma laikā tika apskatīti jautājumi, kas ir svarīgi ne tikai personām ar invaliditāti un ārstiem, bet sabiedrībai kopumā. Diskusijā piedalījās jomas eksperti un profesionāļi, daloties ar savu redzējumu un pieredzi par aktuālajiem izaicinājumiem

invaliditātes jomā. Tiešraides skatītāji aktīvi iesaistījās diskusijas norisē, uzdodot sev un sabiedrībai kopumā svarīgus jautājumus, uz kuriem eksperti sniedza izsmeļošas atbildes. Pasākuma ierakstu arī turpmāk jebkurā laikā ir iespējams noskatīties Komisijas oficiālajā Youtube kanālā - <https://www.youtube.com/@VDEAVK komisija>.

Sabiedrības informēšanas nolūkos, pārskata periodā tika izstrādāti un VDEĀVK mājas lapā un Youtube kontā publicēti videorullīši [par invaliditātes ekspertīzes un lēmuma pieņemšanas procesu](#) un [atkārtotu dokumentu iesniegšanu VDEĀVK](#). Lai informētu pēc iespējas lielāku sabiedrības daļu par izmaiņām Invaliditātes likumā, tika papildināti iepriekš izstrādātie materiāli un sadarbībā ar SIA Alpha Baltic Media tika sagatavots un dažādos medijos publicēts informatīvais raksts "Kas mainās invaliditātes noteikšana jomā Latvijā? Izmaiņas, kas jāzina".

Pārskata periodā turpināts darbs pie Invaliditātes informatīvās sistēmas (turpmāk - IIS) analītiskās funkcionalitātes pilnveides jautājumiem, lai nodrošināt iespēju izgūt IIS uzkrātos datus daudzpusīgai analīzei. Pārskata periodā ir izstrādāti četri analītiskie moduļi, kas ļauj detalizētāk izgūt informāciju par VDEĀVK saņemtajiem iesniegumiem. Kopumā plānots izstrādāt vismaz 21 (divdesmit vienu) moduli, kurus plānots pabeigt 2025.gada pirmajā pusgadā. Rezultātā tiks nodrošināta iespēja IIS uzkrātos datus analizēt pēc dažādiem kritērijiem, piemēram, pamatdiagnozes koda, blakusdiagnozes koda, veselības traucējumu smaguma pakāpes, funkcionālo spēju novērtējuma datiem, funkcionēšanas ierobežojumu cēloņa, darbības spēju zaudējuma pakāpes, invaliditātes grupas, funkcionālo traucējumu veida, invaliditātes termiņiem u.c. strukturētajiem datiem.

Pārskata periodā, sadarbībā ar Labklājības ministrijas kolēģiem, tika turpināts darbs pie grozījumu izstrādes Ministru kabineta 13.07.2023. noteikumos Nr.404, paredzot, ka tiks izstrādāta un 2026.gadā ieviesta automātiska preventīvā informēšana par noteiktā invaliditātes termiņa beigu tuvošanos. Bērniem līdz 18 gadu vecumam un pilngadīgām personām (t.sk. to likumiskajam pārstāvim vai pilnvarotai personai) atgādinājumu par noteiktās invaliditātes termiņa beigām plānots nosūtīt uz e-pastu indikatīvi ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms invaliditātes termiņa beigām.

Atbilstoši IIS uzkrātajiem datiem, vidēji vienā mēnesī 3 700 personām beidzas noteiktais invaliditātes statuss, tai skaitā aptuveni 120 no tiem ir bērni ar invaliditāti, no kuriem aptuveni 50 bērni sasniedz pilngadību. IIS funkcionalitātes preventīvai personu informēšanai par lēmuma par invaliditātes

statusa termiņa beigu tuvošanos ieviešana Komisijai dos iespēju laicīgi informēt personu par nepieciešamību vērsties pie ģimenes vai ārstējošā ārsta pēc nosūtījuma uz Komisiju (tai skaitā pēc nepieciešamības vērsties pie atbilstošiem speciālistiem medicīnisko izmeklējumu veikšanai), mazinot risku, ka persona savlaicīgi neiesniegs Komisijā visus nepieciešamos dokumentus atkārtotas ekspertīzes veikšanai. Tādējādi tiks mazināts risks pārrāvumam invaliditātes statusā, kā arī risks nesaņemt valsts garantēto atbalstu invaliditātes seku mazināšanai.

Sagatavoja:

Zane Kužuma

Projekta koordinatore

2025.gada 10.martā